

การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่
อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

Management of Professional Learning Community of Nongphai
School, Nongphai District, Phetchabun Province

วรศรา ชำนาญพันธ์¹ มาลัย วงศ์ฤทัยวัฒนา² ขจรอรุณพงษ์ พงศ์วิริทธิ์ธร³ บุศรา เชื้อดี⁴

Warisara Chamnanphun, Malai Wongruethaiwattana,

Kajornatthapol Pongwiritthon, Busara Chuadee

บทคัดย่อ (Abstract)

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาระดับการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ และ 2. เปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 103 คน เนื่องจากข้อมูลกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ให้ข้อมูลการตอบที่มีความสำคัญและต้องให้ผู้ตอบสนใจในการให้ข้อมูลแบบสอบถาม การสมัครใจในการให้ข้อมูลของการวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการและแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่า t-test ผลการศึกษาพบว่า ระดับการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านทีมงานร่วมแรงร่วมใจ ด้านการเป็นผู้นำร่วม ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน ด้านชุมชนกัลยาณมิตร ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาวิชาชีพ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ตามลำดับ การทดสอบสมมติฐานลักษณะสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่แตกต่างกันทางด้านเพศ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน มีค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับระดับการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ไม่แตกต่างกัน ส่วนลักษณะสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถามทางด้านอายุ แตกต่างก็มีระดับการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ (Keywords): การบริหารจัดการ; ชุมชนแห่งการเรียนรู้; โรงเรียนหนองไผ่

Received: 2021-09-14 Revised: 2021-09-23 Accepted: 2021-09-24

¹ คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์เทิร์น, Faculty of Education, Northern College. Corresponding Author e-mail: tok2029@gmail.com

² บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น, Graduate School, Western University

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of management of professional learning community of Nongphai school, Nongphai District, Phetchabun Province and 2) to compare the level of management of professional learning community of Nongphai school, Nongphai District, Phetchabun Province. Collecting the data from 103 of administrators, teachers and personnel in Nongphai School, Nongphai District, Phetchabun Province in academic year 2020. As the data of the respondents were important, the respondents must voluntarily provide the information. The research tool was a questionnaire, which contained the checklist section and the 5-level rating scale section. Data were analyzed in terms of frequency, means, standard deviation, t-test. The research results found out that the overall of management of professional learning community of Nongphai school, Nongphai District, Phetchabun Province was at a high level. When considering each aspect, all aspects were at a high level. In the order of the sides with descending mean as follows: collaborative teamwork, shared leadership, supportive structure, caring community, professional learning and development, shared vision, respectively. The test compared the characteristics and status of the respondents at different from sex, educational level and experience were average the level of management of professional learning community of Nongphai school, Nongphai District, Phetchabun Province wasn't different. The characteristics and status of the respondents at different from age was average the level of management of professional learning community of Nongphai school, Nongphai District, Phetchabun Province was statistically significant at a level of 0.05.

Keywords: Management; Learning Community; Nongphai School

บทนำ (Introduction)

แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2560-2567) กล่าวถึง การพัฒนาการศึกษาของประเทศบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ 1) คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข มีความรู้เชิงวิชาการและสมรรถนะทางวิชาชีพ โดยมีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนใฝ่รู้ และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถประกอบอาชีพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เพื่อเป็นเป้าหมายและฐานหลักของการพัฒนาประเทศ 2) สังคมไทยเป็นสังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ มีการสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทรัพยากรสนับสนุนปัญหาเพื่อการเรียนรู้ นำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน มีสุขภาพ ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและเอื้ออาทร ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ 3) สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคนอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมา

ใช้เพื่อการศึกษาและเรียนรู้ มีการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการระดมทรัพยากร และความร่วมมือจากทุกภาคส่วน รวมทั้งความร่วมมือในภูมิภาคและกับนานาชาติมากขึ้นอันจะนำไปสู่ความสามารถในการร่วมมือ และแข่งขันของประเทศและการอยู่ร่วมกันกับพลโลกอย่างสันติสุข มีการพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) ปัจจุบันครูและบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เพื่อให้เป็นผู้ที่ สามารถขับเคลื่อนกระบวนการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิรูปการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และจริงจัง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 โดยมีงานวิจัยจำนวนมากยืนยันว่า การที่ครูมีความรู้ ทักษะที่เหมาะสม รวมถึงการเตรียมครูใหม่ให้มีสมรรถนะที่ดีย่อมส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (Darling-Hammond, 1999 และ Brookfield & Stephen, 1995) โดยแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เพื่อส่งเสริมความเป็นมืออาชีพดังกล่าวได้นั้น คือ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เนื่องจากแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพนี้นับเป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ ซึ่งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะเป็นการรวมตัว การร่วมใจ การร่วมพลัง การร่วมทำ และการเรียนรู้ร่วมกันของครู คณะผู้บริหารสถานศึกษา คณะผู้บริหารการศึกษา ศิษยานิเทศก์ และนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ที่มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน ดำเนินการแบบทีมเรียนรู้ โดยครูเป็นผู้นำร่วมกัน และผู้บริหารเป็นผู้ดูแลสนับสนุน เพื่อร่วมเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเองสู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญและความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชน โดยมีเป้าหมายหลักคือเพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน พัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (ชูชาติ พ่วงสมจิตร, 2560)

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นแนวคิดที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในวงการการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศซึ่งมีผลงานวิจัยยืนยันตรงกันว่าแนวคิดดังกล่าวการประยุกต์ใช้แนวคิดดังกล่าวในการพัฒนาโรงเรียนจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Stoll, et al., 2003) การพัฒนาการปฏิบัติงานของครูสู่การเป็นครูมืออาชีพตลอดจนการพัฒนาโรงเรียนภายใต้การแข่งขันทางการศึกษาดัวยระบบคุณภาพและมาตรฐานสากลที่ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นปัจจุบันประเทศผู้นำทางการศึกษาโลกหลายแห่ง เช่นเกาหลีใต้ ฮองกง สิงคโปร์ เป็นต้น ได้นำแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมีผลลัพธ์เป็นที่ประจักษ์แล้วว่าชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Vescio, Ross & Adam, 2008) ประเทศไทยตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพดังระบุในนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กำหนดกลยุทธ์การดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครูในพื้นที่ในโรงเรียนเดียวกัน และระหว่างโรงเรียนหรือองค์กรอื่นๆ ตลอดจนแผนการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายทางการศึกษาที่มุ่งเน้นการปฏิรูปการศึกษาอันเป็นรากฐาน

สำคัญในการพัฒนาคนของประเทศเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันกับนานาชาติประเทศไทยให้กระแสนิยมแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเริ่มได้รับการกล่าวถึงในกลุ่มของนักวิชาการและนักการศึกษาไทยและมีการศึกษาวิจัยกันอย่างแพร่หลายในปัจจุบันทั้งนี้ การเปลี่ยนผ่านโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่เอื้ออำนวยต่อการแลกเปลี่ยนโดยการเรียนรู้ของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการร่วมมือร่วมพลังในการพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพนั้นจะต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการทัศน์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพทั้งในมิติการศึกษาไทยและต่างประเทศเพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้ประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) การให้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารขับเคลื่อนโรงเรียนนั้นเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพและส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการยกระดับการศึกษาทั้งระบบ และพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้ทัดเทียมกับสากล เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้แห่งอนาคต อีกทั้งเป็นการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นความสำคัญของการออกแบบ การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลผู้เรียนให้ตรงตามความต้องการของตัวผู้เรียนเองและต่อสังคมทั้งนี้ การยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้ได้ผลดีเช่นนั้น กระทำได้ยากหากขาดความร่วมมือร่วมใจกันระหว่างผู้บริหารครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียนหรือโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งกระทำโดยลำพังโดยปราศจากการให้ความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนหรือบริหารจัดการกันเป็นกลุ่ม การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จึงควรได้รับการส่งเสริมให้เกิดขึ้นโดยอาศัยความร่วมมือภายในกลุ่มโรงเรียนระดับพื้นที่ให้เกิดเป็นความร่วมมือกันเพื่อการให้บริการทางการศึกษาแก่ผู้เรียนตอบสนองความต้องการทางการศึกษาแก่ประชาชนในพื้นที่ (มินตรา ลายสนิทเสรีกุล, และปิยพงษ์ สุเมตตติกุล, 2557)

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้เกิดขึ้นในโรงเรียนจะช่วยสร้างความสามัคคีแก่หมู่คณะกระตุ้นให้เกิดการวางแผนลงมือปฏิบัติ และประเมินผลการปฏิบัติร่วมกันมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์และเพิ่มพูนคุณลักษณะที่จำเป็นของผู้เรียนให้เกิดขึ้นโดยอาศัยความรับผิดชอบร่วมกันของครู ทั้งโรงเรียน ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงเลือกที่จะศึกษาการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อผลลัพธ์แห่งการสร้างแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาศักยภาพระดับการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยออกแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Qualitative Research) โดยคณะผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน ซึ่งกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาของการบริหารจัดการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพไว้ 6 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านวิสัยทัศน์ร่วม 2. ด้านทีมงานร่วมแรงร่วมใจ 3. ด้านการเป็นผู้นำร่วม 4. ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ 5. ด้านชุมชนกัลยาณมิตร และ 6. ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 141 คน รวมจำนวน 144 คน (โรงเรียนหนองไผ่, 2564) โดยมีวิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 130 คน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ตามขนาดของกลุ่มตัวอย่างเนื่องจากข้อมูลกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ให้ข้อมูลการตอบที่มีความสำคัญและต้องให้ผู้ตอบสมัครใจในการให้ข้อมูลแบบสอบถามการสมัครใจในการให้ข้อมูลของการวิจัย

3. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งเป็นลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการแบบตัวเลือก (Checklist) แบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนมีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert's rating scale) 5 ระดับ คือ ระดับ 5 หมายถึง มีการบริหารจัดการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด จนไปถึงระดับ 1 หมายถึง มีการบริหารจัดการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับน้อย ซึ่งการแปลผลระดับค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีการบริหารจัดการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด จนไปถึงระดับ ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีการบริหารจัดการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ในระดับน้อย โดยเกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา มีค่าไม่ต่ำกว่า 0.70 ขึ้นไป ซึ่งการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) และการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผลของค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาที่ได้มีค่าเท่ากับ 0.89 ถือว่ายอมรับได้ สามารถเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างได้ (Kajornatthapol P., et. al., 2020)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) กับกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้ข้างต้นและนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์การวิจัยต่อไป

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดสถิติที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับข้อมูลทางสถิติเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้ 1. สถิติพื้นฐานการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา คณะผู้วิจัยนำมาใช้เพื่อการอธิบายถึงคุณสมบัติหรือลักษณะของการแจกแจงข้อมูลตัวแปร โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับกำหนดการวัดเป็นการหาค่าเฉลี่ยร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2. สถิติการวิเคราะห์ทดสอบสมมติฐาน คณะผู้วิจัยนำมาใช้เพื่อวิเคราะห์ที่ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติทดสอบ t (t-test Independent)

ผลการวิจัย (Research Results)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามการวิจัยนี้ จำนวน 103 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 69.90 และเพศชาย จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 30.10 มีอายุน้อยกว่า 45 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 65.10 และมีอายุมากกว่า 45 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 34.90 การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 59.20 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 40.80 ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 61.20 และมีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 38.80

การวิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน หนองไผ่ อำเภอนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.05) เมื่อพิจารณารายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านที่ทีมงานร่วมแรงร่วมใจ, ด้านการเป็นผู้นำร่วม, ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน, ด้านชุมชนกัลยาณมิตร, ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาวิชาชีพ, ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ($\bar{X}$ = 4.15, 4.14, 4.08, 4.03, 4.02, 3.96) ตามลำดับดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านวิสัยทัศน์ร่วม	3.96	0.77	ระดับมาก
2	ด้านทีมงานร่วมแรงร่วมใจ	4.15	0.72	ระดับมาก
3	ด้านการเป็นผู้นำร่วม	4.14	0.68	ระดับมาก
4	ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาวิชาชีพ	4.02	0.63	ระดับมาก
5	ด้านชุมชนกัลยาณมิตร	4.03	0.77	ระดับมาก
รวมเฉลี่ย		4.07	0.70	ระดับมาก

การวิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน หนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านวิสัยทัศน์ร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.96) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน, ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของตนเองและของงานบริหารจัดการ, ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างเป้าหมายของสถานศึกษาที่สัมพันธ์กันกับเป้าหมายร่วมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ($\bar{X}$ = 4.00, 3.98, 3.97) ตามลำดับ

2. ด้านทีมงานร่วมแรงร่วมใจ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.15 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการยอมรับ และความเชื่อถือว่าไว้วางใจในการทำงานร่วมกัน, ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีการร่วมมือกันปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย, ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีการเรียนรู้ของทีมด้วยหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ = 4.31, 4.30, 4.26) ตามลำดับ

3. ด้านการเป็นผู้นำร่วม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.14 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีรูปแบบความคิดและมุมมองที่เปิดกว้าง, ผู้บริหารสถานศึกษามีหลักความสนใจ แบบแผนความคิดอ่าน การมีความคิดสร้างสรรค์แบบกลุ่ม, ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมเกณฑ์มาตรฐานการเป็นผู้นำที่ดี และผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยหลักการมีผู้นำที่ดี ($\bar{X}$ = 4.53, 4.51, 4.19, 4.19) ตามลำดับ

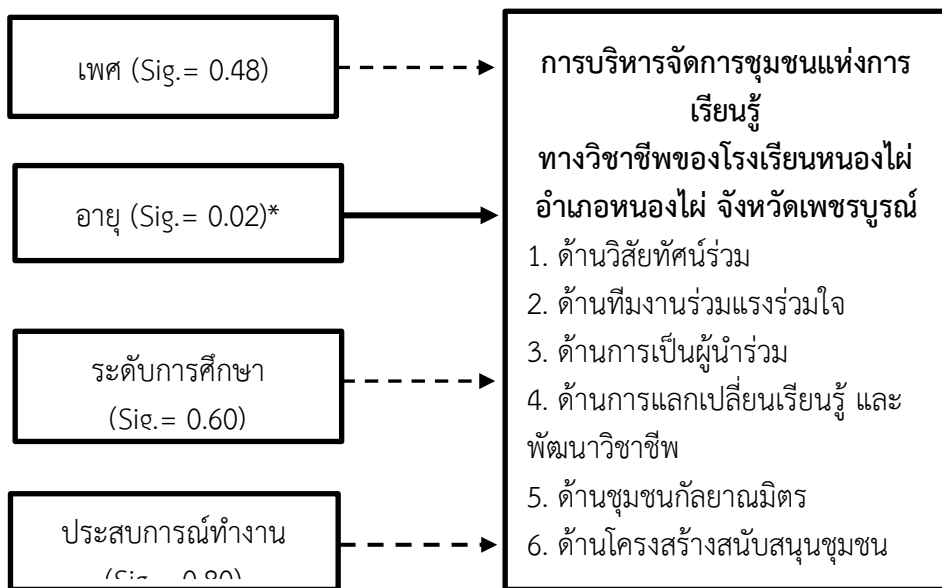
4. ด้านการเป็นผู้นำร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.02) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูที่มีประสบการณ์ที่มีความพร้อมและมีความสามารถในการปฏิบัติงานคนเดียวกับกลุ่มครูใหม่ที่จะมีนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการทำงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ซึ่งกันและกัน, ผู้บริหารสถานศึกษามีหลักการสร้างระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการจัดเก็บ, ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศ

และผู้บริหารสถานศึกษามีการนำองค์ความรู้ที่ตีมาใช้และแบ่งปันบทเรียนออนไลน์สู่การปฏิบัติ ($\bar{X}$ = 4.28, 4.21, 4.17, 4.17) ตามลำดับ

5. ด้านชุมชนกัลยาณมิตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.03) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าผู้บริหาร ครู และบุคลากรร่วมกันสร้างหลักการมีกรรมการชุมชนที่มีจริยธรรม, ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีวัฒนธรรมความร่วมมือเพื่อเป้าหมายทางการเรียนรู้, ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีการบริหารจัดการชุมชนที่ดี ($\bar{X}$ = 4.24, 4.04, 4.04) ตามลำดับ

6. ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.09) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าสถานศึกษาจัดสรรปัจจัยสนับสนุนให้เอื้อต่อการดำเนินการของชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ เช่น เวลา วาระ สถานที่ ขนาดของชั้นเรียน เป็นต้น, สถานศึกษาจัดโครงสร้างการปกครองตนเองของชุมชนเพื่อลดความขัดแย้งระหว่างครูผู้ปฏิบัติงานสอนกับฝ่ายบริหารให้น้อยลง, สถานศึกษาจัดโครงสร้างข้อมูลสารสนเทศ และอื่น ๆ ตามที่มีความจำเป็น ($\bar{X}$ = 4.25, 4.20, 4.20) ตามลำดับ

การทดสอบการเปรียบเทียบลักษณะสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่แตกต่างกันทางด้าน เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน มีระดับการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งอายุแตกต่างกัน มีระดับการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สามารถสรุปได้ดังภาพที่ 1

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig.)

หมายถึง มีความแตกต่างกัน, —————> หมายถึง ไม่แตกต่างกัน - - - - ->

ภาพที่ 1 การสรุปผลสมมติฐานการวิจัย : ผู้วิจัย

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์มีประเด็นที่สามารถมาอภิปรายผลได้ 2 ประเด็นดังนี้

1. ระดับการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน หนองไผ่ อำเภอนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านทีมงานร่วมแรงร่วมใจ, ด้านการเป็นผู้นำร่วม, ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน, ด้านชุมชนกัลยาณมิตร, ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาวิชาชีพ, ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพ คำวาง (2559) ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันในการพัฒนากระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกพล อยู่ภักดี และ วัลลภา อารีรัตน์ (2559) ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี ไชยภักดี (2560) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ในการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา ทองทิวียิงยศ, (2560) ผลการวิจัยพบว่า ในการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา มัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนพรรณ คันธนู (2562) ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดสุโขทัย โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัญญัติ ลาภผล (2562) ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การทดสอบการเปรียบเทียบลักษณะสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามทางด้านอายุแตกต่างกันมีระดับการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่มีอายุมากกว่ามีความสามารถในการปฏิบัติงานและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสูงกว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่า อีกทั้งยังมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่ ทั้งการสร้างเป้าหมายของสถานศึกษาที่สัมพันธ์กันกับเป้าหมายร่วมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีการร่วมมือกันปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีรูปแบบความคิดและมุมมองที่เปิดกว้าง มีการควบคุมเกณฑ์มาตรฐานการเป็นผู้นำที่ดี มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สามารถสร้างหลักการมีกรรมกรชุมชนที่มีจริยธรรม สามารถจัดโครงสร้างการปกครองตนเองของชุมชน มากกว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่า ส่งผลให้อายุส่งผลต่อการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้

ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัญญัติ ลาภผล (2562) ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ความรู้ในเชิงวิชาการที่เกิดขึ้นใหม่ในงานวิจัยที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา ดังนี้

1.1 การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ควรมีการสร้าง และพัฒนาวิสัยทัศน์เชิงอุดมการณ์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้ความเข้าใจในชุมชน และสามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนได้มากขึ้น

1.2 การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ควรมีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายร่วมกันระหว่างชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมายที่ทุกฝ่ายต้องการร่วมกัน

1.3 การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ควรมีการประยุกต์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเพื่อให้เกิดความรอบรู้แห่งตนเพื่อนำมาปรับใช้ในการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1.4 การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ควรให้ความสำคัญกับการสร้างความไว้วางใจในการปฏิบัติงานร่วมกันในสถานศึกษา ควรยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ควรส่งเสริมให้มีการแก้ไขปัญหาความเสี่ยงที่เกิด และผลสะท้อนกลับมาร่วมกัน และร่วมกันการสร้างความผูกพันหรือความเป็นส่วนร่วมในความเสี่ยง และผลสะท้อนกลับจากการดำเนินงานในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ

1.5 การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ควรให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างจริงจังโดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน เพื่อให้เกิดความสามัคคีและสามารถปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จ

1.6 การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ควรมีการจัดปัจจัยเงื่อนไขสนับสนุนตามบริบทชุมชน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามความต้องการของชุมชนได้อย่างมีคุณภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ สามารถนำไปใช้ในการสร้างเป้าหมายของสถานศึกษาที่สัมพันธ์กันกับเป้าหมายร่วมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การร่วมมือกับครูในการร่วมกันปฏิบัติงานตามบทบาท

หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีรูปแบบความคิดและมุมมองที่เปิดกว้าง มีการควบคุมเกณฑ์มาตรฐานการเป็นผู้นำที่ดี ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูที่มีประสบการณ์ที่มีความพร้อมและมีความสามารถในการปฏิบัติงานคนเดียวกับกลุ่มครูใหม่ที่จะมีนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการทำงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ซึ่งกันและกัน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรร่วมกันสร้างหลักการมีกรรมการชุมชนที่มีจริยธรรม สถานศึกษาจัดโครงสร้างการปกครองตนเองของชุมชนเพื่อลดความขัดแย้งระหว่างครูผู้ปฏิบัติงานสอนกับฝ่ายบริหารให้น้อยลง

เอกสารอ้างอิง (References)

- เอกพล อยู่ภักดี, และวัลลภา อารีรัตน์. (2559). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 5(2), 36-45
- ชูชาติ พวงสมจิตร์. (2558). *ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ*. กรุงเทพฯ: มปท.
- ธมลพรรณ คันธนู. (2562). *แนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดสุโขทัย*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาระดับปริญญาตรี. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- บัญญัติ ลาภผล. (2562). *สภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี. มหาวิทยลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ปราณี ไชยภักดี. (2560). *การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- มินตรา ลายสนิทเสรีกุล, และปิยพงษ์ สุขเมตติกุล. (2557). กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา กรุงเทพมหานคร. *วารสาร OJED*. 9(3), 392-406.
- วาสนา ทองทวีงยศ. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *คู่มือการบริหารจัดการระบบคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุภาพ คำวาง. (2559). *กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นเชิงรายโซนเหนือ จังหวัดเชียงราย*. เชียงราย: รายงานการวิจัยโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดพรหมวิหาร).

- Kajornatthapol Pongwiritthon, Salinee Chaiwattanaporn, Sikarnmanee Syers, Pakphum Pakvipas, Sutheemon Chongesiriroj. (2020). Development Guidelines of Transformational Leadership of the School Administrator of Schools in Special Economic Zone: Chiang Rai. *Journal of Legal Entity Management and Local Innovation*. 6(6), 1-15.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3), 607-610.
- Stoll et. al, (2003). *Professional Learning Community*. New York, NY: Open University Press.
- Vescio, Ross & Adam. (2008). A Review of Research on the Impact of Professional Learning Communities on Teaching Practice and Student Learning. *Teaching and Teacher Education: An International Journal of Research and Studies*. 24(1), 80-91.